

ДЕКОРАТИВНИЙ ЖИВОПИС В ОСВІТІ МАЙБУТНІХ ДИЗАЙНЕРІВ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ПРОЄКТНО- ОБРАЗНОГО МИСЛЕННЯ

Олена Білгородська,
<https://orcid.org/0000-0001-7715-5447>,
кандидат педагогічних наук, доцент,
Архітектурно-художній інститут
Одеської державної академії
будівництва та архітектури,
Одеса, Україна
elenabelgorodskaja@gmail.com

DECORATIVE PAINTING FOR FUTURE DESIGNERS AS A MEANS OF DEVELOPING PROJECT-BASED FIGURATIVE THINKING

Olena Bilhorodska,
<https://orcid.org/0000-0001-7715-5447>,
PhD in Education, Associate Professor,
Architectural and Artistic Institute
of Odesa State Academy of Civil
Engineering and Architecture,
Odesa, Ukraine
elenabelgorodskaja@gmail.com

Анотація

Мета дослідження – розкрити значення впливу освітньої компоненти Декоративний живопис» на формування проектно-образного мислення майбутнього дизайнера. **Методи дослідження.** Методологічну основу формування проектно-образного мислення та живописної майстерності майбутнього дизайнера становлять праці вчених у галузі філософії, мистецтвознавства, педагогіки, психофізіології зорового сприйняття, а також теорії й методики навчання живопису. **Наукова новизна.** У статті з'ясовано, що формування проектно-образного мислення – це складний психолого-педагогічний процес, у якому декоративний живопис виступає «містком» між вільним мистецтвом і суворим проектуванням. Однією із ключових умов формування проектно-образного мислення майбутніх дизайнерів на заняттях із живопису є декоративність. Вона постає як синтезувальний прийом, спрямований на створення цілісної композиції із заданими проектними параметрами, що виявляється у внутрішньому узгодженні, співмірності та впорядкуванні всіх її елементів і форм. Декоративність – це форма вираження змісту та художньої образності, за якої предметна форма поступово трансформується в символ, а символ набуває ознак декоративного мотиву. **Висновки.** Ключовими аспектами

Abstract

The purpose of this article is to reveal the influence of the "Decorative Painting" discipline on the formation of the future designer's project-based figurative thinking. **Research methodology.** The methodological basis for the formation of the future designer's project-based figurative thinking and painting skills grounds on the works of scientists in the field of philosophy, art history, pedagogy, psychophysiology of visual perception, as well as theory and methodology of painting education. **Scientific novelty.** This article states that the formation of design-oriented figurative thinking is a complex psycho-pedagogical process, in which decorative painting acts as a "bridge" between art rigorous design. One of the key conditions for forming design-imaginative thinking of future designers in painting classes is decorativeness. It serves as a synthesising technique aimed at creating a holistic composition with given design parameters. It is manifested in the internal coordination, proportionality and ordering of all its elements and forms. Ornamentality is a form of expressing content and artistic imagery, in which the object form gradually transforms into a symbol. This symbol acquires characteristics of a decorative motif. **Conclusions.** Key aspects of the influence of decorative painting on the formation of future designers' project-based figurative thinking: 1)

впливу декоративного живопису на формування проектно-образного мислення в майбутніх дизайнерів є: 1) розвиток колористичного мислення (студенти опановують закони кольорової гармонії, контрастів та емоційного впливу кольору, що є критичним для створення візуальних концепцій); 2) стилізація і трансформація форми (на відміну від академічного живопису, декоративний вчить відмовлятися від другорядних деталей на користь виразності силуету та ритму); 3) композиційна грамотність: формується вміння працювати із площиною, симетрією та ритмом, що закладає основу для подальшого проектування інтер'єрів, текстилю чи об'єктів графічного дизайну; 4) художньо-образне мислення (виконання декоративних натюрмортів розвиває творчу уяву і здатність до генерування інноваційних ідей); 5) інтеграція традицій (робота з декоративними техніками дає змогу творчо переосмислювати національну культурну спадщину в сучасних дизайнерських проектах). Декоративний живопис звільняє майбутнього дизайнера від «страху білого аркуша», оскільки він дає алгоритм: «аналіз – стилізація – проект».

Ключові слова:

декоративний живопис, вища освіта, проектно-образне мислення, майбутні дизайнери, декоративна композиція, виразність декоративної композиції.

development of colouristic thinking: students master laws of colour harmony, contrasts and emotional influence of colour which is critical for creating visual concepts; 2) stylisation and transformation of forms (unlike academic painting, decorative painting teaches students to discard secondary details in favour of silhouette expressiveness and rhythm); 3) compositional literacy (students develop the ability to work with plane, symmetry and rhythm, which lays the foundation for further design of interiors, textiles or graphic design); 4) artistic and figurative thinking (performing decorative still lifes develops creative imagination and ability to generate innovative ideas); 5) integration of traditions (working with decorative techniques allows for the creative reinterpretation of the national cultural heritage within modern design projects). Decorative painting liberates the future designer from the "blank page syndrome" as the artist's version of the writer's block by providing a clear algorithm "analysis – stylisation – project".

Keywords:

decorative painting, higher education, project-based figurative thinking, future designers, decorative composition, decorative composition's expressiveness.

Вступ

Вступ. Сучасна українська дизайн-освіта орієнтована на формування професійних компетенцій у дизайнерів нового покоління, здатних забезпечити гармонійну взаємодію технічної, побутової й естетичної сфер буття. Вивчення декоративного живопису є фундаментом для формування професійного, проектно-образного мислення майбутніх дизайнерів, оскільки воно дає змогу трансформувати реалістичне сприйняття світу в проектно-графічне. Аналіз сучасного стану професійної підготовки майбутніх дизайнерів указує на актуальність проблеми формування професійного проектно-образного мислення на практичних заняттях із живопису. Адже навчальна освітня компонента «Основи живопису», яка зазвичай має споглядальний характер і виявляє художні навички студента (вміння відтворювати натуру, суб'єктивне бачення кольору), має бути спрямована на формування компонентів професійного дизайнерського мислення

та розвиток тих особистісних властивостей, що забезпечують активізацію розумових процесів майбутніх фахівців. Живопис як базова освітня компонента, окрім розвитку колористичного й просторового бачення та практичних художніх навичок, за умови належної організації навчального процесу сприяє розвитку образного та проектного мислення. Процес цілеспрямованого формування проектно-образного мислення студентів-дизайнерів має бути наскрізним – від першого до випускного курсу. Відтак одним із головних завдань ефективної підготовки фахівців є розроблення перспективних методик викладання академічного, декоративного та цифрового живопису з урахуванням специфіки дизайн-освіти.

Мета дослідження **2**

Мета статті полягає в розкритті значення освітньої компоненти «Декоративний живопис» у формуванні проектно-образного мислення майбутнього дизайнера. Поставлена мета передбачає виявлення значення освітньої компоненти «Декоративний живопис» у системі художньої освіти майбутнього дизайнера; розкриття змісту поняття «декоративність» у живопису; формулювання методів декоративного живопису, які сприяють розвитку проектно-образного мислення студентів-дизайнерів; окреслення ключових аспектів впливу декоративного живопису на формування проектно-образного мислення майбутнього дизайнера.

Методологія та аналіз джерельної бази **3**

Методологічну основу формування проектно-образного мислення та живописної майстерності майбутнього дизайнера становлять праці вчених у галузях філософії, мистецтвознавства, педагогіки, психофізіології зорового сприйняття, а також теорії й методики навчання живопису. Серед них слід особливо відзначити дослідження в галузі методики навчання живопису В. Кардашова (2007), Л. Корницької та Д. Пекарської (2022), О. Красовської (2020), В. Мельника (2008), І. Мельничука (2013), А. Унковського (2012), О. Шевнюк (2017), В. Шпака (2013) та інших художників-педагогів. Проблему формування проектно-образного мислення дизайнерів крізь декоративний живопис та суміжні дисципліни досліджували такі відомі українські науковці, як С. Королевська (2025), В. Дерев'яноко (2010), котрі безпосередньо висвітлювали принципи формування проектно-образного мислення у студентів художньо-дизайнерських спеціальностей. Важливими висновками є те, що методика викладання живопису для дизайнерів має відрізнятися від програми підготовки художників станкового чи монументального мистецтва, яка ґрунтується на вивченні об'ємно-просторових, перспективних та колористичних співвідношень (Білгородська, 2025; Дерев'яноко, 2010).

Н. Урсу та І. Гуцул (2018), Н. Чупріна та Т. Струмінська (2017) вивчали рівні розвитку візуального мислення як механізму створення нових візуальних рішень у дизайні. М. Яковлєв (2014), фахівець у сфері композиції і теорії проектування, розглядає зв'язок між мистецькою освітою та професійним мисленням. Праця Б. Едвардс (Edwards, 2025) про творче мислення часто використовуються як теоретична база для розуміння проектно-образних процесів у дизайні.

Результати дослідження **4**

Живопис загалом та його розділ декоративного живопису відноситься до числа дисциплін, освоєння яких лежить в основі професійної підготовки бакалавра-дизайнера і здійснюється протягом усього курсу навчання. Практичний досвід роботи із художніми матеріалами й техніками, знання основних законів повітряної перспективи та освітлення, нестандартне сприйняття кольорних нюансів, а також, прояв образного і творчого мислення ставить живопис і декоративний живопис в один ряд з найскладнішими творчими освітніми компонентами за фахом дизайну. На цих заняттях студенти повинні навчитися здобувати досвід міркування, аналізу, синтезу своїх спостережень і пошуку оригінальних шляхів вирішення творчих завдань (Білгородська & Споденюк, 2024). А самостійна робота студентів-дизайнерів має на увазі орієнтир на розвиток професійних компетенцій, освоєння методів творчої реалізації та мислення шляхом індивідуальної зайнятості у вивченні теорії образотворчого мистецтва, а також практичних навичок мальовничої діяльності шляхом самостійних постановок, етюдів, начерків. Варто підкреслити, що досягнення й закріплення ефективного результату засвоєння знань, умінь і досвіду творчої діяльності в процесі навчання академічного живопису повинні ґрунтуватися на здібностях і творчому потенціалі кожного студента (Кубриш & Олешко, 2024).

Одним із засобів досягнення мальовничих результатів у формуванні та розвитку проектно-образного мислення є робота над декоративною стилізацією постановок. Формування проектно-образного мислення – це складний психолого-педагогічний процес, у якому декоративний живопис є «містком» між вільним мистецтвом і суворим проектуванням. Однією із ключових умов формування проектно-образного мислення майбутніх дизайнерів на заняттях із живопису є декоративність. Вона постає як синтезувальний прийом, спрямований на створення цілісної композиції із заданими проектними параметрами, що виявляється у внутрішньому узгодженні, співмірності та впорядкуванні всіх її елементів і форм. Декоративність – це форма вираження змісту та художньої образності, за якої предметна форма поступово трансформується в символ, а символ набуває ознак декоративного мотиву (Григор'єва та ін, 2023).

Головні композиційні характеристики зображення в образотворчому мистецтві співпадають із головними композиційними критеріями в дизайнерському проектуванні. Гармонія композиції залежить від неодмінної умови – її рівноваги – балансу між кількістю елементів та їхньою формою, розташуванням на площині та між собою, колірним, тоновим та фактурним рішенням. Рівновага образотворчої і декоративної композиції має на увазі єдність і цілісність, які, своєю чергою, залежать від наявності головного та другорядного, тобто – від наявності композиційного центру. Цей процес базується на трьох послідовних етапах:

1 етап: аналітичне розчленування, що полягає в розкладанні реального об'єкта на складники (лінії, плями, текстури). Це привчає бачити не просто «глечик», а геометричну структуру та об'єм;

2 етап: абстрагування та відбір, сутність чого в навмисній відмові від зайвих деталей (світлотіні, дрібні нюанси) на користь головної ідеї. Це закладає навичку лаконічності, необхідну в дизайні;

3 етап: синтез (декоративна стилізація), що міститься в створенні нового візуального образу, який є естетично самодостатнім, але зберігає впізнаваність першоджерела.

Гармонійна цілісність будь-якої художньої і дизайнерської форми – це своєрідна комплексна властивість композиції, що містить у собі єдність характеру форми всіх елементів, колористичну і тональну єдність, характер композиційного центру, супідрядність елементів, композиційну рівновагу, яка є, своєю чергою, обов'язковою умовою цілісності форми.

Декоративна композиція – це композиція, що має високий ступінь виразності. Модифіковані, стилізовані або ж абстрактні елементи надають їй декоративного виду та посилюють її чуттєве сприйняття.

Отже, головною метою декоративної композиції є досягнення максимальної виразності та емоційності через часткову або повну (у безпредметних творах) відмову від реалістичної достовірності, яка в такому разі стає надмірною або навіть заважає втіленню задуму. Декоративна композиція в дизайні має свої особливості побудови і трансформації природної форми засобами орнаментальних прийомів, що відрізняється від станкової композиції в образотворчому мистецтві. Одну із найважливіших ролей у формуванні орнаментальних форм відіграє композиція (складання, побудова, структура художнього твору, обумовлена його змістом, характером і призначенням). Створення форми може бути процесом, відмінним від створення композиції, хоча вони значною мірою впливають один на одного.

Часто буває корисним спочатку побачити форму ізольовано, а потім як елемент серед інших елементів. Найкращим методом опанування акварельного живопису, декоративного живопису, як і рисунка та композиції, вважають натюрморт. Натюрморт в образотворчому мистецтві є одним із найпоширеніших жанрів творчості, дієвим засобом естетичного виховання, розвитку і вдосконалення смаків, розуміння та уявлення особистості, її творчих уподобань (Дерев'янка, 2010; Урсу & Гуцул, 2018). Для художника й викладача натюрморт є своєю лабораторією для дослідження та вирішення різних професійних завдань. На практичних заняттях з освітньої компоненти «Декоративний живопис» студенти виконують 4 постановки з декоративної стилізації, а саме: натюрморт у теплій гамі, натюрморт у холодній гамі, натюрморт на контрастні кольорові відношення, натюрморт «у контражурі». Завершується практичний розділ композицією-колажем з використанням зображення гіпсової голови.

У статті представлено два варіанти практичної роботи: натюрморт у теплій та холодній гамі. В Одеській державній академії будівництва та архітектури студенти освітньої програми «Дизайн» В2 працюють над такими завданнями за алгоритмом.

1. Після отримання завдання й розгляду постановки студент оцінює композицію постановки, її освітлення, обирає найкращу точку зору для роботи. Для цього студенти роблять маленькі ескізи із трьох точок сприйняття природи, після чого виконують маленький етюд з метою складання колірних відношень.

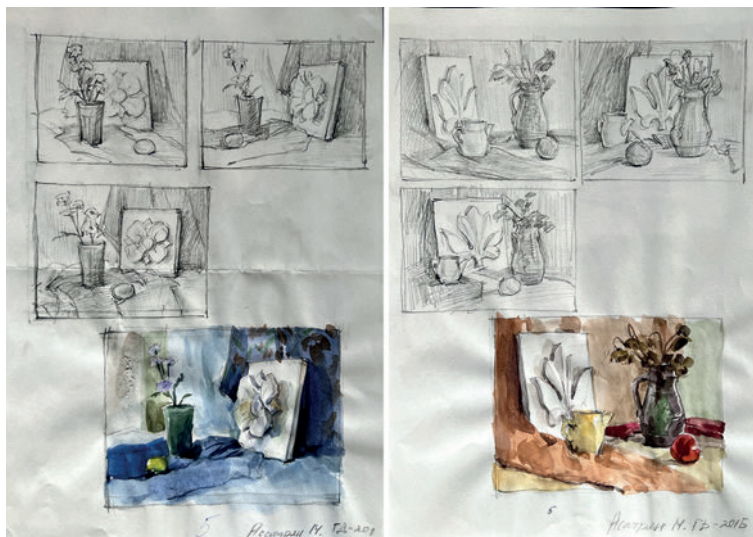

Рис. 1. Мері Асатрян. Приклад виконання ескізів натюрмортів холодної та теплої колірної гами з гіпсовим орнаментом. 2023.

Fig. 1. Meri Asatryan. An example of still life sketches in cold and warm colour palettes with a plaster ornament. 2023.

2. На другому етапі виконується реалістичний етюд на А4 форматі акварельними фарбами.

Рис. 2. Мері Асатрян. Приклад реалістичних етюдів натюрмортів холодної й теплої колірної гами з гіпсовим орнаментом. 2023.

Fig. 2. Meri Asatryan. An example of realistic still life studies in cold and warm colour palettes with a plaster ornament. 2023.

3. Третій варіант виконання роботи присвячений декоративному спрощенню, знаходження трансформованої форми предметів натюрморту. Обирається найкращий варіант ескізу.

Рис. 3. Мері Асатрян. Приклади ескізів декоративного спрощення натюрмортів холодної й теплої колірної гами з гіпсовим орнаментом. 2023.

Fig. 3. Meri Asatryan. Examples of decorative simplification sketches of still lifes in cold and warm colour palettes with a plaster ornament. 2023.

Рис. 4. Мері Асатрян. Приклади ескізів декоративного спрощення холодної і теплої постановки з гіпсовим орнаментом. 2023.

Fig. 4. Meri Asatryan. Examples of decorative simplification sketches of cold and warm setups with a plaster ornament. 2023.

4. На четвертому етапі виконується остаточна робота з виконання декоративної стилізації.

Рис.5. Мері Асатрян. Приклади декоративної стилізації натюрмортів холодної та теплої колірної гами з гіпсовим орнаментом. 2023.

Fig. 5. Meri Asatryan. Decorative stylisation of still lifes in cold and warm colour palettes with a plaster ornament. 2023.

Принципи виразності, на основі яких доцільно створювати декоративний натюрморт, полягають у такому:

1. Посилення декоративного звучання кольору. У декоративному натюрморті прийнятним є використання відкритих кольорів за відсутності складного колірної середовища або, навпаки, свідоме обмеження палітри. Також можливе зближення колірних тонів, світлотних і колірних відношень чи насиченості.

Водночас ефективним прийомом є загострення контрастів, введення декоративного контуру та акцентних плям.

2. Виділення смислового центру натюрморту через підкреслення пластичних характеристик головного об'єкта та підпорядкування йому другорядних елементів.

3. Організація орнаментального середовища. Орнамент є дієвим засобом створення декоративних ефектів. Його можна ввести в натюрморт як виразний акцент або зробити основою ритмічної структури композиції. Побудова декоративного натюрморту ґрунтується на пріоритеті головного елемента, навколо якого групуються всі інші компоненти. Для реалізації художнього задуму доцільно застосовувати такі підходи:

- килимове рішення, де орнаментована площина наближена до двовимірного трактування простору, а всі частини композиції переплітаються в декоративний візерунок;
- вітражне рішення, що передбачає використання локальних кольорних плям, розділених чітким чорним або кольоровим контуром (тут визначальну роль відіграють силует, характер плям і пластика ліній);
- фактурне рішення, яке полягає у виявленні матеріальності предметів за допомогою різноманітних технік нанесення фарби (важливо дотримуватися балансу між кількістю та пропорціями фактурних елементів).

Усі ці прийоми мають працювати на підсилення виразності композиції. При цьому можна зберегти колорит натурної постановки, виконаної раніше в етюдах, за потреби змінюючи лише тональні співвідношення або додаючи нові поєднання. Найчастіше під час постановки натюрморту предмети вже дібрані за кольором, що варто враховувати в роботі (Шевнюк, 2017; Яковлев, 2014; Шпак, 2013).

Декоративний живопис пропонує конкретні методи, які формують мислення дизайнера:

Колірна інверсія та гармонізація: використання локального кольору замість природного вчить студента керувати емоційним станом глядача, що є основою брендингу та інтер'єрного дизайну.

Трансформація простору: відмова від прямої лінійної перспективи на користь площинно-декоративного вирішення розвиває здатність працювати з 2D та 3D простором як з єдиною композицією.

Ритмічна організація: повторюваність елементів, чергування плям і ліній у живописі ідентичні процесам створення мультимедійних систем та інтерфейсів.

Технологічна варіативність: робота з різними матеріалами (акварель, акрил, гуаш, колаж) привчає мислити категоріями матеріальності та фактури, що важливо для матеріалознавства в дизайні.

Рис.6. Приклади практичних завдань з декоративного живопису.

Fig. 6. Examples of various practical assignments in decorative painting.

**Наукова
новизна та
практична
значимість
дослідження**

5

Було зроблено низку апробацій у методології викладання декоративного живопису, етапність виконання практичних завдань та сформовані самі практичні завдання, які будуть у подальшому формувати проектно-образне мислення майбутніх дизайнерів. *Ключові аспекти впливу декоративного живопису на формування проектно-образного мислення в майбутніх дизайнерів полягають у такому:*

1. *Розвиток колористичного мислення:* студенти опановують закони кольорової гармонії, контрастів та емоційного впливу кольору, що є критичним для створення візуальних концепцій.

2. *Стилізація і трансформація форми:* на відміну від академічного живопису, декоративний вчить відмовлятися від другорядних деталей на користь виразності силуету й ритму.

3. *Композиційна грамотність:* формується вміння працювати із площиною, симетрією й ритмом, що закладає основу для подальшого проектування інтер'єрів, текстилю чи графічного дизайну.

4. *Художньо-образне мислення:* виконання декоративних натюрмортів розвиває творчу уяву і здатність до генерування інноваційних ідей.

5. *Інтеграція традицій:* робота з декоративними техніками дає змогу творчо переосмислювати національну культурну спадщину в сучасних дизайнерських проектах.

Унаслідок занять декоративним живописом мислення студента стає:

- більш варіативним: здатність запропонувати багато варіантів рішень однієї форми;
- структурним: розуміння внутрішньої логіки побудови об'єкта;
- символічним: здатність передати складне поняття через простий візуальний знак.

Висновки **6**

Створення декоративної композиції на основі стилізації натурної постановки вимагає від студента систематизації, аналізу, узагальнення та конкретизації спеціальних знань, що становлять орієнтовну основу проектувальної діяльності дизайнера. Знання, здобуті під час вивчення таких дисциплін, як композиція, формоутворення, проектування та кольорознавство, активно застосовуються на етапі ескізування і творчих пошуків. Ескізи й пошукові варіанти – це творча лабораторія, де у свідомості дизайнера формується й проходить остаточну апробацію проектний образ майбутнього декоративного рішення. У процесі навчання кожне завдання має виконуватись вдумливо, відповідально й серйозно. Майбутні фахівці мають розвивати аналітичні, концептуальні та абстрактні риси про-

фесійного мислення, зокрема на заняттях із «Декоративного живопису». Це стає можливим за умови застосування декоративного підходу: стилізації та формалізації, площинності, спрощення й узагальнення предметних форм, а також цілеспрямованого створення художнього образу.

Початкові невдачі у вигляді помилок у пропорціях, тональних і кольорових співвідношеннях чи в композиційній побудові – природна частина освітнього процесу, якої не варто боятися ані студенту, ані викладачу, що навчає. У кожній наступній роботі важливо свідомо уникати попередніх помилок, терпляче та без поспіху аналізувати причини невдач. Подальшу роботу слід вести наполегливо і вдумливо, розвиваючи свій природний таланти і власне бачення світла. Постійне тренування руки й ока розвиває сприйняття, пізнання та концентрацію уваги. Саме так студент утверджує свої здібності, набуває впевненості і майстерності, працюючи олівцем, аквареллю чи гуашшю.

Декоративний живопис звільняє майбутнього дизайнера від «страху білого аркуша», оскільки він дає алгоритм: «Аналіз–Стилізація–Проект».

Список бібліографічних посилань

- Білгородська, О. Є. (2025, 17–18 квітня). Методичний аспект дисципліни «Декоративний живопис» для студентів спеціальності 022 «Графічний дизайн». В *Управління якістю підготовки фахівців* [Матеріали конференції] (Ч. 2, с. 20–22). Одеська державна академія будівництва та архітектури.
- Білгородська, О. Є., & Споденюк, С. І. (2024, 18–19 квітня). Методичний аспект короткострокових етюдів для студентів спеціальності 022 «Графічний дизайн». В *Управління якістю підготовки фахівців* [Матеріали конференції] (Ч. 1, с. 89–91). Одеська державна академія будівництва та архітектури.
- Григор'єва, В. Б., Білгородська, О. Є., Недошитко, О. М., & Кучеренко, К. П. (2023). *Основи формальної композиції* (2-ге вид.). Астропринт.
- Дерев'яно, Н. В. (2010). *Педагогічні умови формування проектно-образного мислення майбутніх дизайнерів у вищому навчальному закладі* [Автореферат дисертації кандидата педагогічних наук, Класичний приватний університет].
- Кардашов, В. М. (2007). *Теорія і методика викладання образотворчого мистецтва*. Слово.
- Корницька, Л., & Пекарська, Д. (2022). Колористичні можливості сучасних технік декоративного живописного письма. *Педагогічний вісник Поділля*, 3, 11–15.
- Королевская, С. О. (2025). *Живопис у системі дизайнерської освіти: інтеграція мислення і творчості*. Університет митної справи та фінансів.
- Красовська, О. О. (Упоряд.). (2020). *Нетрадиційні техніки живопису*. Новий Світ-2000.
- Кубриш, Н. Р., & Олешко, Л. І. (2024). Особливості адаптивної системи професійної підготовки майбутніх дизайнерів. В *Сучасні проблеми та перспективні напрямки інноваційного розвитку міста* [Матеріали конференції] (с. 267–270). Одеська державна академія будівництва та архітектури.
- Мельник, В. (2008). *Український декоративний розпис на уроках образотворчого мистецтва*. Підручники і посібники.
- Мельничук, І. Ю. (2013). *Методика викладання живопису та композиції під час літньої практики*. Емма.

- Унковський, А. А. (2012). *Живопис: питання колориту*. Видавничий центр «Академія».
- Урсу, Н. О., & Гуцул, І. А. (2018). *Теоретичні основи композиції*. Аксіома.
- Чуприна, Н. В., & Струмінська, Т. В. (2017). *Сучасні технології дизайн-діяльності*. Київський національний університет технологій та дизайну.
- Шевнюк, О. Л. (2017). *Методика навчання образотворчого мистецтва у вищих навчальних закладах*. Освіта України.
- Шпак, В. О. (2013). *Акварель: основи живопису*. АДЕФ-Україна.
- Яковлев, М. (2014). Формалізація та моделювання як ефективний засіб сучасного дизайн-моделювання. *Вісник Закарпатського художнього інституту*, 5, 75–77.
- Edwards, B. (2025). *The new drawing on the right side of the brain* (4th ed.). Profile Books.

References

- Bilhorodska, O. Ye. (2025, April 17–18). Metodychnyi aspekt dystsypliny "Dekoratyvnyi zhyvopys" dlia studentiv spetsialnosti 022 "Hrafichnyi dyzain" [Methodological aspect of the discipline "Decorative painting" for students of the specialty 022 "Graphic design"]. In *Upravlinnia yakistiu pidhotovky fakhivtsiv* [Management of the quality of training of specialists] [Conference proceedings] (Pt. 2, pp. 20–22). Odessa State Academy of Civil Engineering and Architecture [in Ukrainian].
- Bilhorodska, O. Ye., & Spodienuk, S. I. (2024, April 18–19). Metodychnyi aspekt korotkostrokovykh etiudiv dlia studentiv spetsialnosti 022 "Hrafichnyi dyzain" [Methodological aspect of short-term studies for students of the specialty 022 "Graphic design"]. In *Upravlinnia yakistiu pidhotovky fakhivtsiv* [Management of the quality of training of specialists] [Conference proceedings] (Pt. 1, pp. 89–91). Odessa State Academy of Civil Engineering and Architecture [in Ukrainian].
- Chuprina, N. V., & Struminska, T. V. (2017). *Suchasni tekhnologii dyzain-dialnosti* [Modern technologies of design activity]. Kyiv National University of Technologies and Design [in Ukrainian].
- Derevianko, N. V. (2010). *Pedahohichni umovy formuvannia proiektno-obraznogo myslennia maibutnikh dyzaineriv u vyshchomu navchalnomu zakladi* [Pedagogical conditions for the formation of design-imaginative thinking of future designers in a higher educational institution] [Abstract of PhD Dissertation, Classic Private University] [in Ukrainian].
- Edwards, B. (2025). *The new drawing on the right side of the brain* (4th ed.). Profile Books [in English].
- Hryhorieva, V. B., Bilhorodska, O. Ye., Nedoshytko, O. M., & Kucherenko, K. P. (2023). *Osnovy formalnoi kompozytsii* [Fundamentals of formal composition] (2nd ed.). Astroprint [in Ukrainian].
- Kardashov, V. M. (2007). *Teoriia i metodyka vykladannia obrazotvorchoho mystetstva* [Theory and methods of teaching fine arts]. Slovo [in Ukrainian].
- Kornytska, L., & Pekarska, D. (2022). Kolorystychni mozhyvosti suchasnykh tekhnik dekoratyvnoho zhyvopysnogo pysma [Coloristic possibilities of modern techniques of decorative painting]. *Pedahohichni visnyk Podillia*, 3, 11–15 [in Ukrainian].
- Korolievskaiia, S. O. (2025). *Zhyvopys u systemi dyzainerskoi osvity: intehratsiia myslennia i tvorchosti* [Painting in the system of design education: integration of thinking and creativity]. University of Customs and Finance [in Ukrainian].
- Krasovska, O. O. (Comp.). (2020). *Netradytsiini tekhniki zhyvopysu* [Non-traditional painting technique]. Novyi Svit-2000 [in Ukrainian].
- Kubrysh, N. R., & Oleshko, L. I. (2024). Osoblyvosti adaptyvnoi systemy profesiinoi pidhotovky maibutnikh dyzaineriv [Features of the adaptive system of professional training of future designers]. In *Suchasni problemy ta perspektyvni napriamky innovatsiinoho rozvytku mista* [Modern problems and promising directions of innovative development of the city]

- [Conference proceedings] (pp. 267–270). Odessa State Academy of Civil Engineering and Architecture [in Ukrainian].
- Melnychuk, I. Yu. (2013). *Metodyka vykladannia zhyvopysu ta kompozytsii pid chas litnoi praktyky* [Methods of teaching painting and composition during summer practice]. Emma [in Ukrainian].
- Melnyk, V. (2008). *Ukrainskyi dekoratyvnyi rozpys na urokakh obrazotvorchoho mystetstva* [Ukrainian decorative painting in fine art lessons]. Pidruchnyky i posibnyky [in Ukrainian].
- Shevniuk, O. L. (2017). *Metodyka navchannia obrazotvorchoho mystetstva u vyshchyykh navchalnykh zakladakh* [Methods of teaching fine arts in higher educational institutions]. Osvita Ukrainy [in Ukrainian].
- Shpak, V. O. (2013). *Akvarel: osnovy zhyvopysu* [Watercolor: Basics of painting]. ADEF-Ukraine [in Ukrainian].
- Unkovskiy, A. A. (2012). *Zhyvopys: pytannia kolorytu* [Painting: A question of color]. Publishing center "Akademiiia" [in Ukrainian].
- Ursu, N. O., & Hutsul, I. A. (2018). *Teoretychni osnovy kompozytsii* [Theoretical foundations of composition]. Aksioma [in Ukrainian].
- Yakovliev, M. (2014). Formalizatsiia ta modeliuvannia yak efektyvnyi zasib suchasnoho dyzain-modeliuvannia [Formalization and modeling as an effective means of modern design-modeling]. *Visnyk Zakarpatskoho khudozhnoho instytutu*, 5, 75–77 [in Ukrainian].

Надійшла 09.02.2026

Прийнята 11.03.2026

Стаття була вперше опублікована онлайн 22.05.2026

